

SUNNE KOMMUN

Tillgänglighetsplan för full delaktighet 2006 – 2010

Antagen av kommunfullmäktige 2006-12-18, § 26

Baserad på

***Nationell handlingsplan för
handikappolitiken – från patient till medborgare,***

**plan för tillgänglighet till offentliga lokaler och på all-
männa platser, och**

**FN:s standardregler för delaktighet och jämlikhet för
människor med funktionsnedsättning.**

Förord

Detta är den första plan för full delaktighet – tillgänglighetsplan - som arbetats fram för Sunne kommun. Den skall ses som en process som skall leda till full tillgänglighet. Det långsiktiga målet är att undanröja hinder för människor med funktionsnedsättning och sträva efter att alla i kommunen skall känna delaktighet och detta på lika villkor.

Sunne kommun vill med denna plan förstärka och förverkliga insatser för att göra samhället tillgängligt för de som bor och vistas i kommunen. Planen redovisar en viljeinriktning och omfattar en sammanställning i punktform av krav som i första hand framförts av handikapporganisationerna, allt för att förbättra situationen för människor med funktionsnedsättning.

Planen har initierats av kommunala handikapprådet (KHR) och dess referensgrupp, som representerar lokala handikapporganisationer. Genom de diskussioner som har pågått under arbetets gång har detta också bidragit till att skapa en aktiv process som medvetandegör problemområden och nödvändiga åtgärder för att gemensamt skapa ett samhälle tillgängligt för alla i enlighet med riksdagens mål för handikappolitiken.

Inledning

Tillgänglighetsplanen för Sunne kommun omfattar åren 2006 – 2010. Målet är tydligt: **Tillgänglighet för alla i Sunne kommun år 2010.**

Arbetet med tillgänglighetsfrågor i Sunne kommun fick ny fart i och med att riksdagen i maj 2001 antog regeringens proposition *Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken*. Där finns tre prioriterade mål:

- Tillgängligt samhälle.
- Förbättrat bemötande.
- Handikapperspektivet skall genomsyra alla samhällssektorer.

Därtill kom 1 juli 2001 regeringens proposition *Tillgänglighet till offentliga lokaler och på allmän plats*. Kort går bestämmelserna ut på att enkla hinder i lokaler och på allmänna platser skall vara avhjälpna 2010. En utvärdering 2005 förespråkades.

Tillgänglighetsplaner har sitt ursprung i FN:s standardregler *De mänskliga rättigheterna – en nödvändig grund i handikappolitiken*. FN:s standardregler fastställdes 1993 med syfte att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet.

Det finns 22 standardregler och de är:

- Regel 1: Ökad medvetenhet*
- Regel 2: Medicinsk vård och behandling*
- Regel 3: Rehabilitering och habilitering*
- Regel 4: Stöd och service*
- Regel 5: Tillgänglighet***
- Regel 6: Utbildning*
- Regel 7: Arbete*
- Regel 8: Ekonomisk och social trygghet*
- Regel 9: Familjeliv och personlig integritet*
- Regel 10: Kultur*
- Regel 11: Rekreation och idrott*
- Regel 12: Religion*
- Regel 13: Kunskap och forskning*
- Regel 14: Policy och planering*
- Regel 15: Lagstiftning*
- Regel 16: Ekonomisk politik*
- Regel 17: Samordning*
- Regel 18: Handikapporganisationer*
- Regel 19: Personalutbildning*
- Regel 20: Nationell granskning och utvärdering*
- Regel 21: Tekniskt och ekonomiskt samarbete*
- Regel 22: Internationellt samarbete*

Kommunförbundet har 2003, samtidigt med det Europeiska handikappåret, utkommit med skrifterna *Tillgänglig stad* och *Tillgänglig lokal*. Dessa skrifter ger en bra vägledning i det fortsatta arbetet med att förbättra tillgängligheten.

Redan i samband med arbetet med kommunstrategin 1999 lyftes frågan om tillgänglighet fram, och har mer eller mindre funnits med i planeringen alltsedan dess.

KHR har 2005-09-12 tagit initiativ och hänskjutit frågan om tillgänglighetsplan till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2005-12-21 att uppdraga åt KHR att anordna en upptaktsdag 2006-03-15 inför arbetet med en tillgänglighetsplan, och att utredningssekreterare Bengt Gullström skulle få uppdraget att sammanställa uppgifter och förslag till en tillgänglighetsplan.

Kommunala handikapprådet ser som sin uppgift att bevaka hur arbetet mot ett Sunne tillgängligt för alla fortskrider. Behovet av åtgärder faller inom olika verksamheter, både allmänna och kommersiella, och berörda får ta ställning till vad, hur och när problemen skall åtgärdas.

Syfte

Syftet med tillgänglighetsplanen är att uttrycka kommunens politiska ambition och vilja att medverka till förändringar/förbättringar så att människor med funktionsnedsättning blir lika delaktiga, jämlika, jämställda och samma rättigheter och skyldigheter som andra medborgare i samhället har.

Funktionsnedsättningar kan vara av många olika slag och variera i omfattning med ett stort antal diagnoser. Det kan t. ex. vara olika rörelsehinder, synskada, hörsel-skada, psykiska sjukdomar, psykiska funktionshinder, allergier, hjärt- och kärlsjukdomar, elöverkänslighet m. m.

Kommunens tillgänglighetsplan för full delaktighet skall syfta till att åtgärder för funktionshindrade på sikt skall integreras i samhällsplaneringen så att handikappaspekten genomsyrar alla verksamheter. För att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet skall aspekter för funktionshindrade finnas med i all planering, utformning och utförande av åtgärder.

Grundläggande begrepp och fakta

Begreppet handikapp har efterhand ersatts av begreppet *funktionsnedsättning*.

Det finns hinder i omgivningen som begränsar en funktionshindrad persons möjligheter att delta i samhällslivet på jämlika villkor. Det är omgivningen och miljön som är avgörande för den funktionshindrade när det gäller tillgänglighet och därmed delaktighet.

Det finns några punkter som det är värt att särskilt lyfta fram, som följer:

- Det gäller att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionshinder.
- Diskriminering av människor med funktionshinder skall bekämpas.
- Enligt ansvarsprincipen skall all verksamhet vara tillgänglig för funktionshindrade. Detta innebär att kostnaderna för nödvändiga anpassningsåtgärder skall finansieras inom respektive verksamhet.
- Ökad tillgänglighet kan minska kostnad inom områden som t. ex. hemtjänst och färdtjänst.
- Synen och bemötande av personer med funktionshinder har avgörande betydelse för den enskilde funktionshindrades kontakt med olika myndigheter.
- Ca 1,3 miljoner personer i vårt land har någon form av permanent funktionshinder.
- Tillgänglighet är en mänsklig rättighet:
 1. Alla människor är lika värda oavsett förmåga.
 2. Alla skall ha samma rättigheter och skyldigheter.

Tillgänglighet

Den offentliga miljön i kommunen skall vara tillgänglig för alla människor oavsett vilka och hur stora funktionshinder de har. Personer med funktionshinder skall ges tillgång till information och möjlighet att kommunicera.

Delmål för tillgänglighet

- Alla lokaler där kommunen bedriver verksamhet och all kommunal verksamhet skall vara tillgängliga för människor med funktionshinder.
- Kommunen skall verka för att offentliga lokaler och bostäder blir tillgängliga för människor med olika funktionshinder, t. ex. tillgång till ramper för rörelsehindrade, automatiska dörröppnare, hörselslingor etc.
- Offentlig utomhusmiljö som gator, vägar och gångvägar och parker skall vara tillgängliga för alla människor året om.
- Kollektivtrafiken skall vara lättillgänglig för personer med funktionsnedsättning, t. ex. genom anpassade fordon och hållplatser.
- Såväl skriftlig som muntlig kommunal information skall vara lättillgänglig och anpassad för personer med olika typer av funktionshinder.
- Natur och naturupplevelser bör så långt möjligt göras tillgängliga för personer med funktionshinder.

Förslag

Kommunfullmäktige skall ställa sig bakom följande punkter:

- Full tillgänglighet för alla i Sunne kommun år 2010.
- De sex delmålen om tillgänglighet som redovisas under rubriken tillgänglighet.
- All kommunal verksamhet skall inventera brister vad gäller tillgänglighet och upprätta handlingsplaner med förslag till åtgärder för att så långt som möjligt avhjälpa bristerna.
- SKUTT ombeds att bland sina medlemmar lyfta fram tillgänglighetsfrågorna.
- Uppföljning av tillgänglighetsplanen sker under år 2008.